

Eesti
Põllumajandusloomade
Jõudluskontroll

Sigade karjatestid

Liia Taaler
Märja 20.02.2026

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Tänaſed teemad

Sigade karjateſtid 2025. a

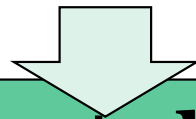
Possus

- sigade valik testimiseks
- andmete ſiſeſtus ja kuſtutamine
- testitud sigade valik karja täienduseks

Karjatesti peamised eesmärgid:

Kontrollida **noorloomade lihajõudluse** näitajaid farmis.

Hinnata farmis kas siga **kasvab hästi**, on lihaseline, mõõduka pekiga, töötavate **nisadega, vastupidav** efektiivseks tootmiseks, valitud tõud ja nende kombinatsioonid on sobivad liha ja pörsaste tootmiseks.

Järglaste järgi hinnata **kultide** pärandatavat **lihajõudlust** ning tütarde **nisade arvu**.

Valida sobivaid kulte seemendusjaama ja emikuid karja

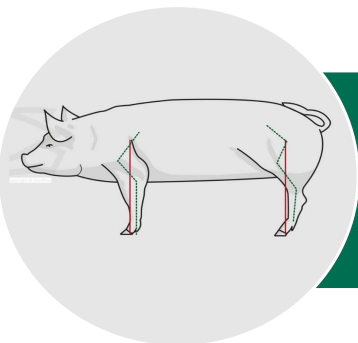
Karjatestil mõõdame ja hindame

Liha jõudlust

Nisade arvu ja funktsionaalsust

Välimikku

Testimiste ülevaade 2025. a

- Testiti 21. farmis.
- 17 testijat (sh. Anni, Laura)
- Testitud: **3775** siga

2024. a testiti 4580 siga

Iga kuu testiti 266-364 siga, 16.-19. farmis.

Viimased kolm kuud on testimisi olnud 312-355 siga, testituna 16. farmis.

- **93 %** sigadest sobis geneetilise hindamise jaoks
286 siga ei sobinud

Testitud sigu testija kohta

Reet	693
Anni	624
Inge	363
Virve	301
Ulve	298
Luule	277
Tiina	216
Marek	188
Karin	169
Mari	126
Leena	115
Laura	100
Dagne	89
Annika	80
Kermo	75
Siiri	40
Silvia	21

Geneetilise hindamisest välja jäänud 286 siga

Hindamistingimused:

mass 59-149 kg, vanus 120-220 päeva,
pekipaksus 7-20 mm, X₁ ja X₃ vahe kuni 5 mm,
lihassilm 30-80 mm,
100 kg juurdekasv > 425 g/ööp,
hinnatavast tõust siga (Y, L, L*Y, Y*L, L*YL, Y*LY),
põlvnemisvigadeta,
hindaja lisatud

Djurokid ja nende ristandid 119 siga sh teadmata
tõuga 15 siga (djuroki ristandi ristandid ning mix-kuldi järglased)

Mass > 149 kg: 100 siga (vanus 170-236 p) (9 farmi)

Vanus > 220 p (>31 näd.): 61 siga (mass 98-159 kg) (9 farmi)

Keskmine pekipaksus <7: 19 siga (6-6,5 mm)

Keskmine pekipaksus >20: 2 siga (20-21,5 mm)

X₁ ja X₃ erinevus suurem kui 5 mm: 3 siga (6 mm)

Lhassilm >80 mm: 1 siga (165 p vana)

Farmidest tublimad kultide geneetilisse hindamisse panustajad

1. OÜ Vinimex	339
2. Viru Peekon OÜ	323
3. Saimre SKOÜ Mägise farm	313
4. Osaühing Hinnu Seafarmid	261
5. Osaühing Kõpsta Seafarm	240

Testitud sigadest karja võetud sigu

Karja võeti 94,3% testitud sigadest

(aasta varem 96,7%)

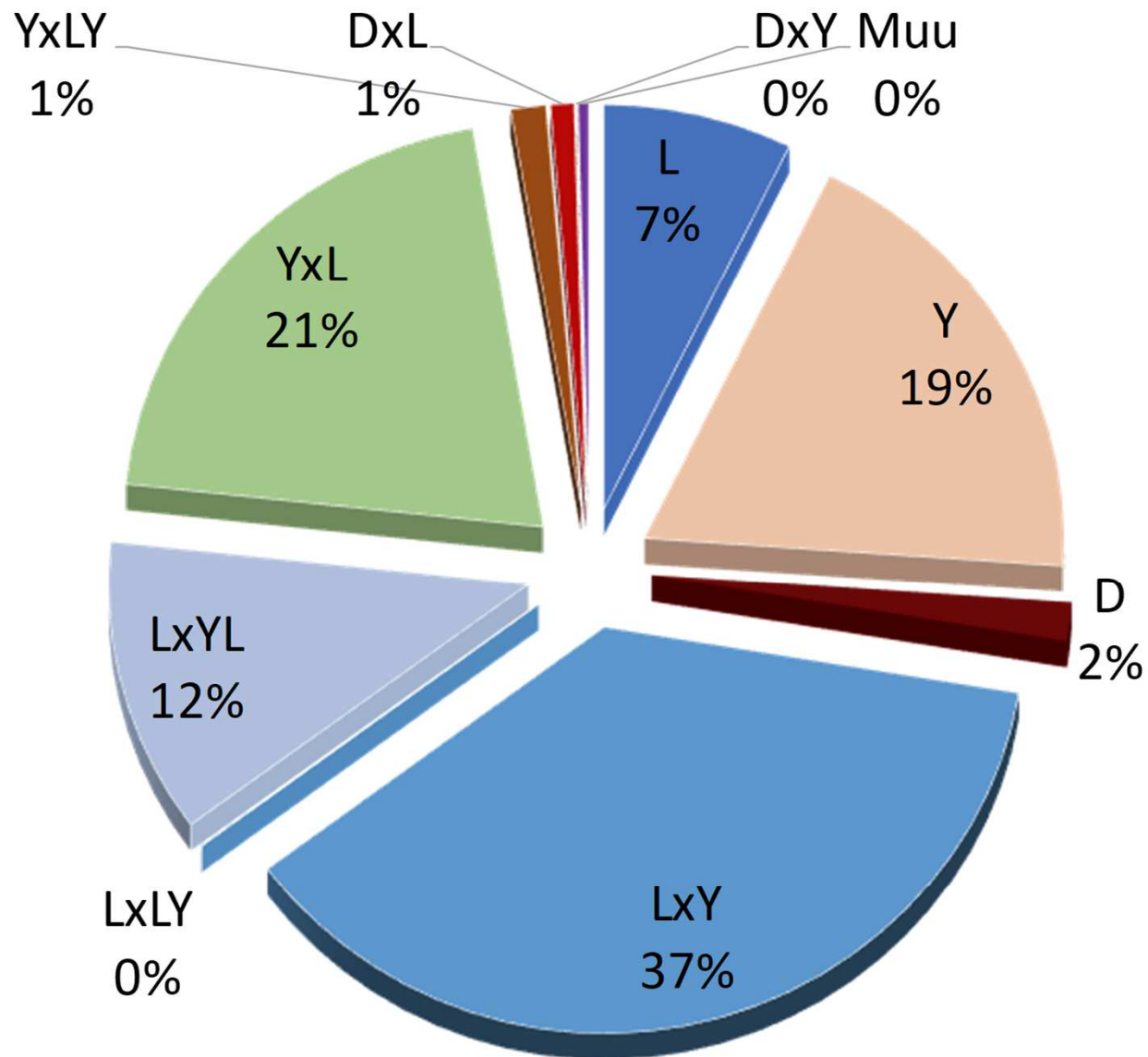
10. farmis testiti rohkem kui karja võeti.

Testimise järgselt jäävad üksikud karja võtmata.

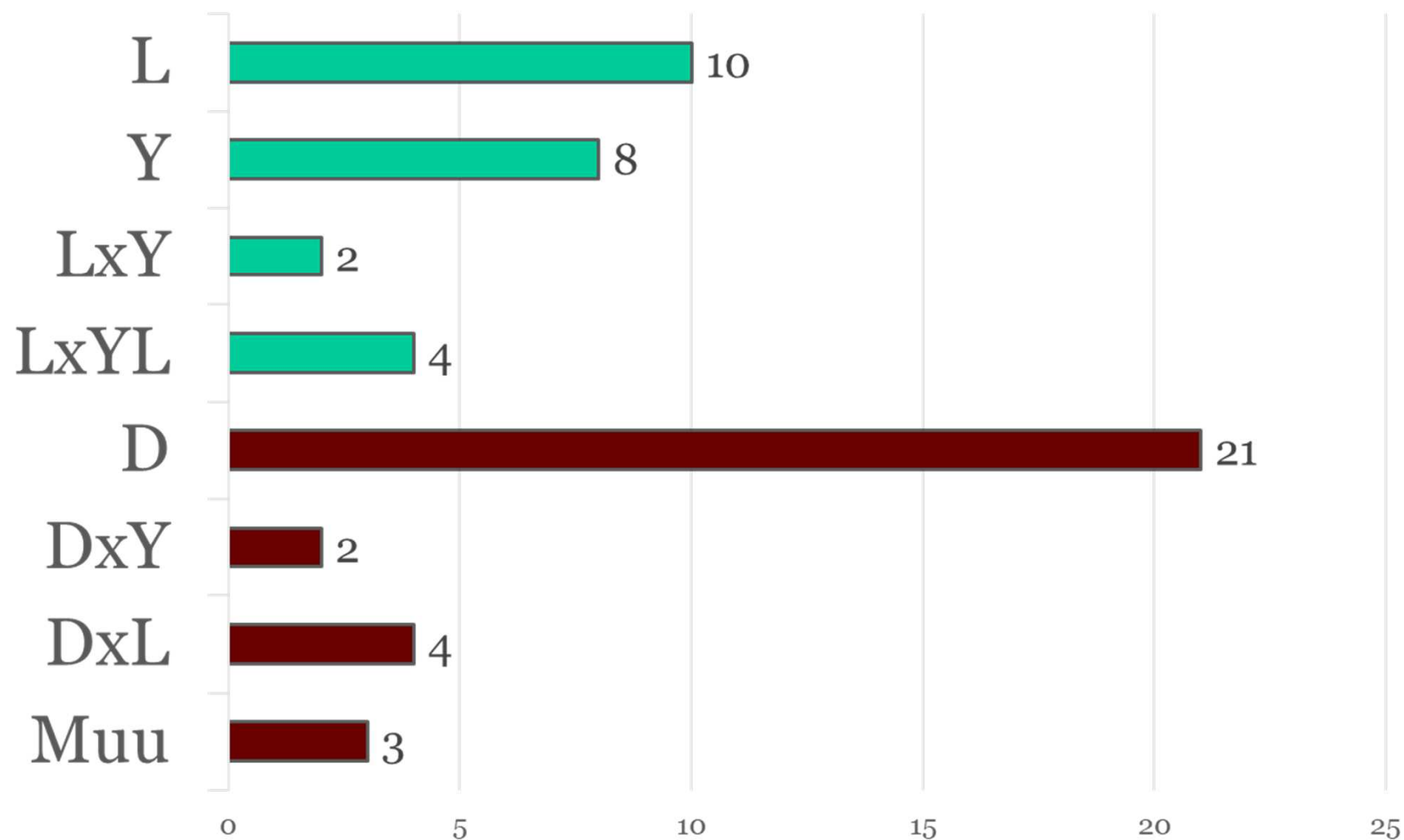
Sisestage ka need testimised kui siga karja ei võta aga testite.

Testitud sead karjavõtu ootel kuni 57 päeva 16. farmis.

Tõugude jaotus

Testitud kultide arv tõuti

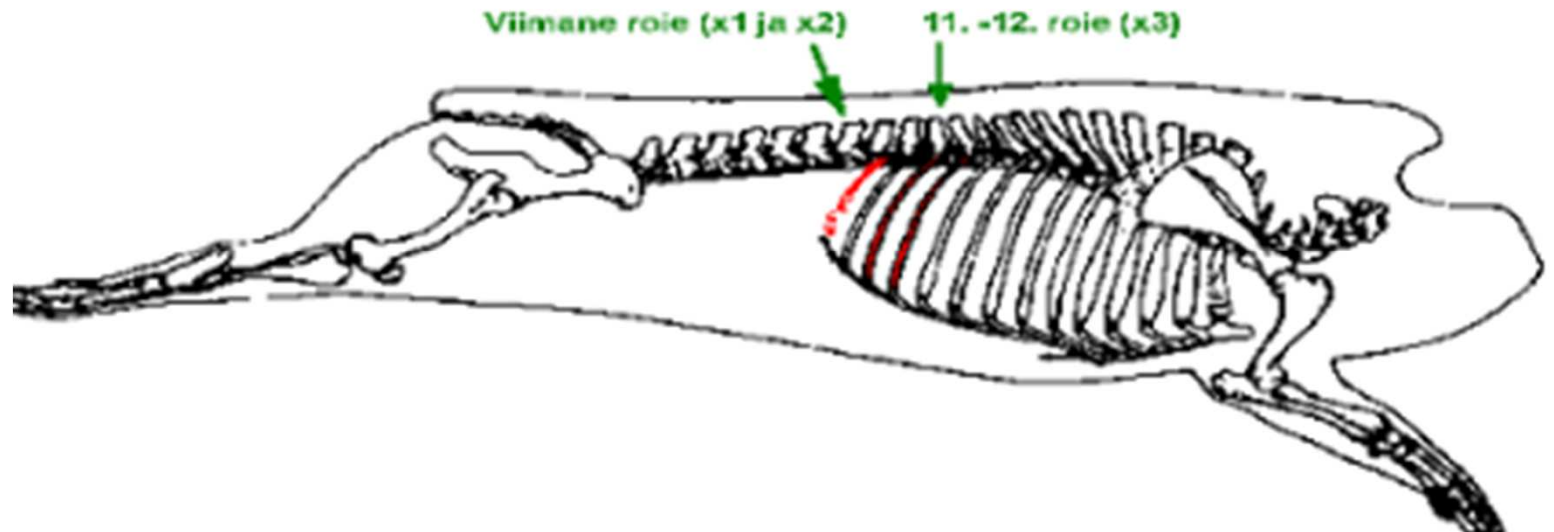
54 kulti testiti 12. farmis, karja võeti 11. farmis

Testitud kuldid

Seljapekk X1, X3: 7-17mm,

Seljalihase lihassilma läbimõõt X2: 50-73 mm

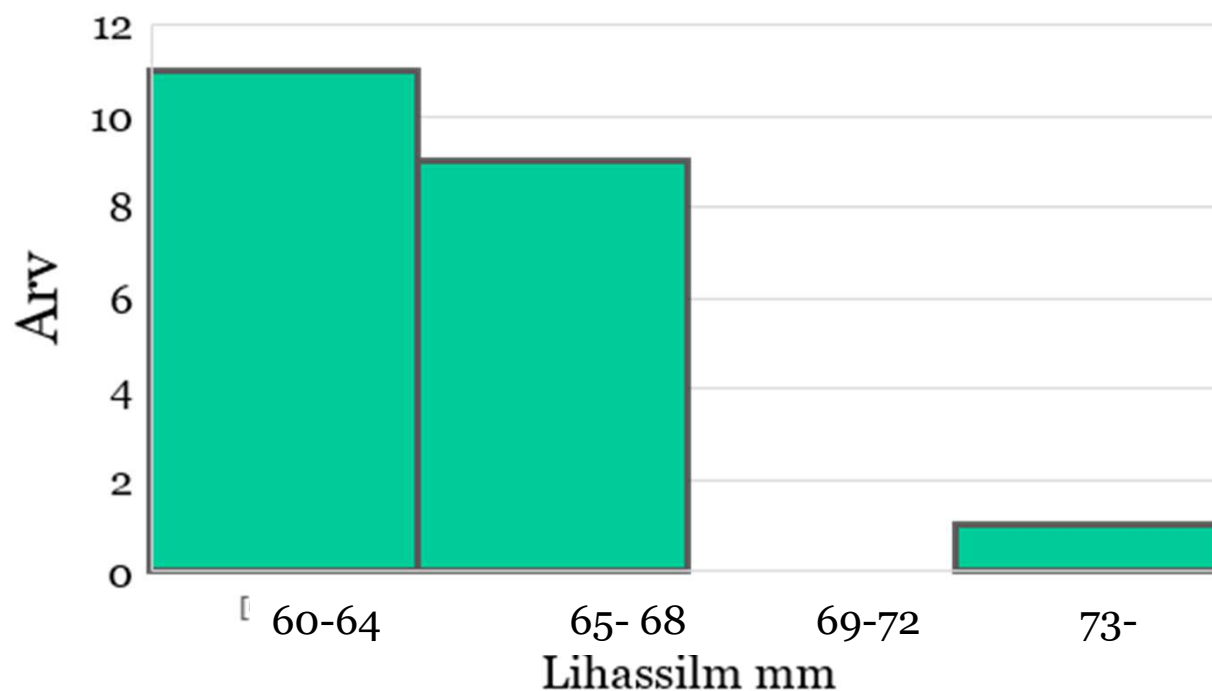
Seitsmel kuldil seljalihase läbimõõt 60mm või vähem.

Testitud djuroki 21 kulti

Lihassilm 60-64 mm -11 kulti

65-73 mm - 10 kulti

Seljapekk 7-10 mm – 14 kulti

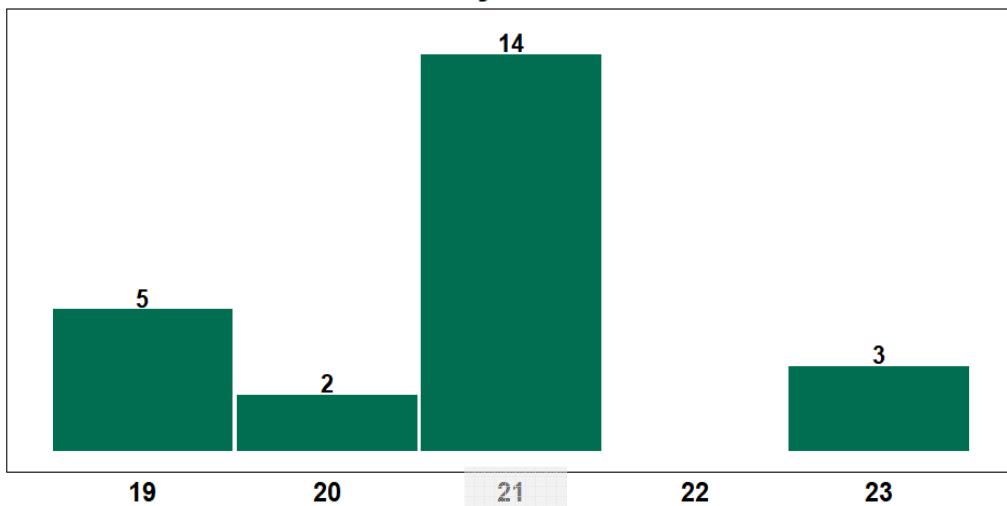
11-14 mm – 7 kulti

7 kult. Seljalihas 60mm või väiksem

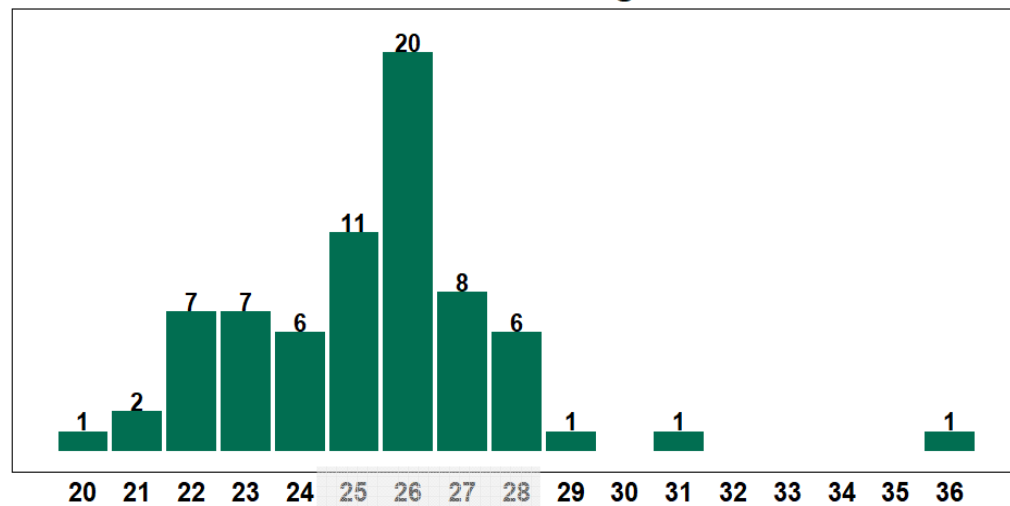
Tõug	Mass kg	Vanus p	Seljapekk mm	Seljalihas mm	Nisad kokku
L	80	119	7	57	17
Y	104	195	11,5	60	16
Y	123	195	14,5	54	16
Y	129	195	15,5	60	15
Y	99	178	12	54	16
Y	115	178	15,5	50	15
D	105	134	8	60	11

Testitud 100-115 kg sigade vanuseline jaotus

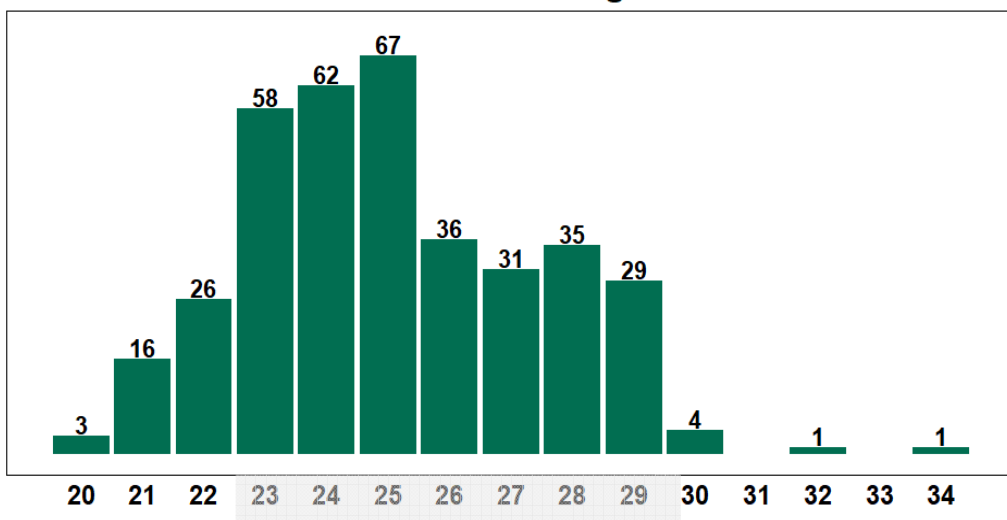
Djurok

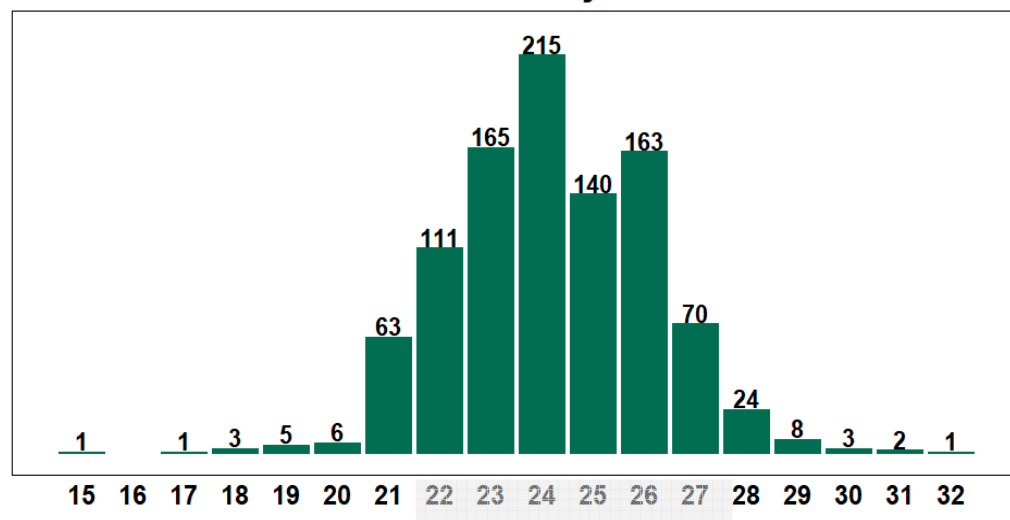
Eesti maatõug

Eesti suur valge

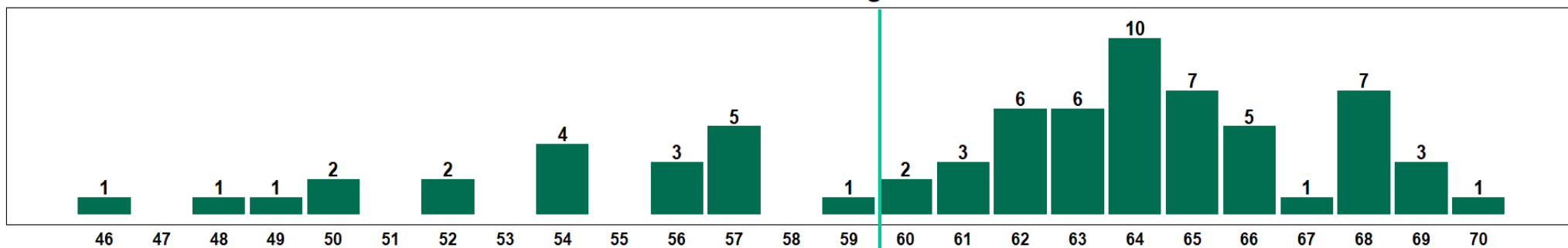
Ristandid LY ja YL

* vanus antud nädalates

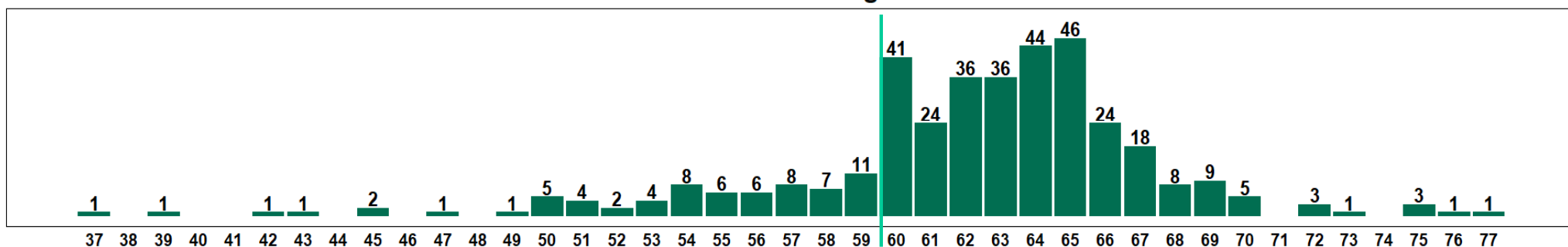
Lihassilma läbimõõt. Sead testil 100-115 kg

Eesti maatõug

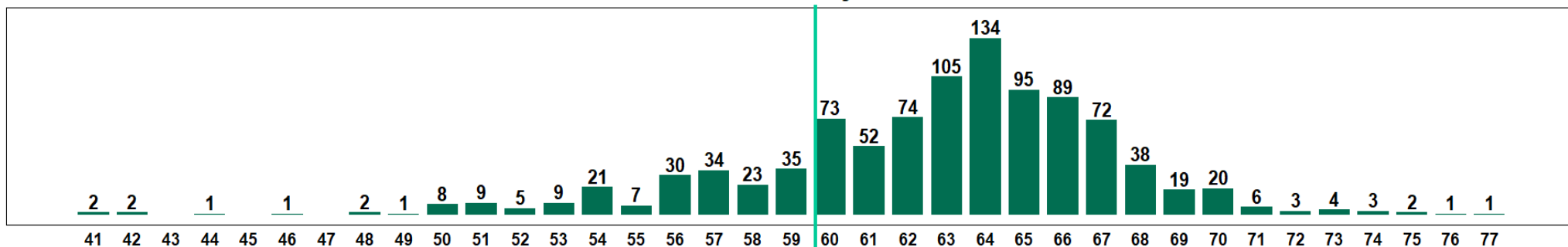
>60mm lihas 71,8%

Eesti suur valge

>60mm lihas 81,3%

Ristandid LY ja YL

>60mm lihas 80,6%

Testitud sea mass kg, sigade osakaal						
Tõug	100-115		116-131		132-146	
	Lihassilm > 60 mm	Seljapekk > 12 mm	Lihassilm > 60 mm	Seljapekk > 12 mm	Lihassilm > 60 mm	Seljapekk > 12 mm
Eesti maatõug (L)	71,8	18,6	96,4	18,8	100	33,3
Eesti suur valge (Y)	81,3	49,6	80	75,7	100	84,6
Ristandid LxY ja YxL	80,6	31,2	87,3	53,6	98	83,9

Mida raskem siga testimisel, seda suurem lihassilm ja seljapekk.

Y - lihassilm ja seljapekk suuremad kui L emikutel 100-115 kg juures.

L puhul on seljapekk reeglina õhem kui Y emikutel. Üle 60 mm lihassilmaga L-emikute osakaal tunduvalt suurem kui testiti 116 kg ja raskemaid sigu.

Nooremise seljapeki paksus ja viljakus

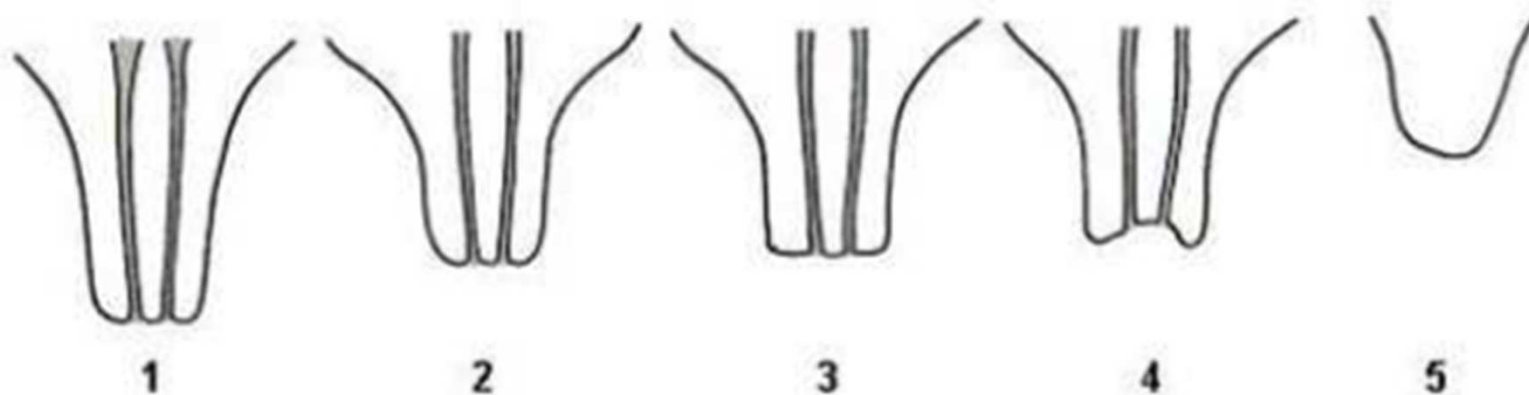
Tõug	Seljapeki paksus mm	Testitud arv	NE esp/psk	NE vp/psk
L	< 12	188	11,9	12,2
L	12,5-15	44	12,5	13
L	>15	8	14	11
Y	< 12	232	12,9	13,1
Y	12,5-15	251	12,8	12,7
Y	>15	35	12,9	11,6
LxY	< 12	647	13,5	13,3
LxY	12,5-15	374	13,1	12,6
LxY	>15	36	13,7	12,7
YxL	< 12	360	13,3	13,1
YxL	12,5-15	268	13,2	12,8
YxL	>15	188	11,9	12,2

Mõttekoht.

- Võimalusel realiseerida L tõugu nuumikuid raskemana kui Y tõugu või ristandeid, sest neil seljalihas suureneb aga seljapekk mitte nii väga. L-tõugu sead kasvavad aeglasemalt, saavutavad 100 kg hiljem.
- Y tõugu nuumikud ja ristandid realiseerida kergemana, sest nad hakkavad pekki kasvatama, samas seljalihas suureneb vähem.
- Karja täienduseks valida suurema seljapekiga L-tõugu emikuid, see võib suurendada pesakonna suurust.

Mittefunktsionaalsete nisade registreerimine testitavatel sigadel

	2024. a	2025. a
Kraaternisad- 4	52 (1,1%)	240 (6,4%)
Mumifitseerunud nisad- 5	147 (3,1%)	347 (9,2%)
Kokku	199 (4,3%)	587 (15,5%)

1, 2, 3 – töötavad nisad

4 – kraaternisa, mittetöötav

5 – vigastatud, kərbunud mittetöötav nisa

.....

Välimiku hinne keskmisest erinev

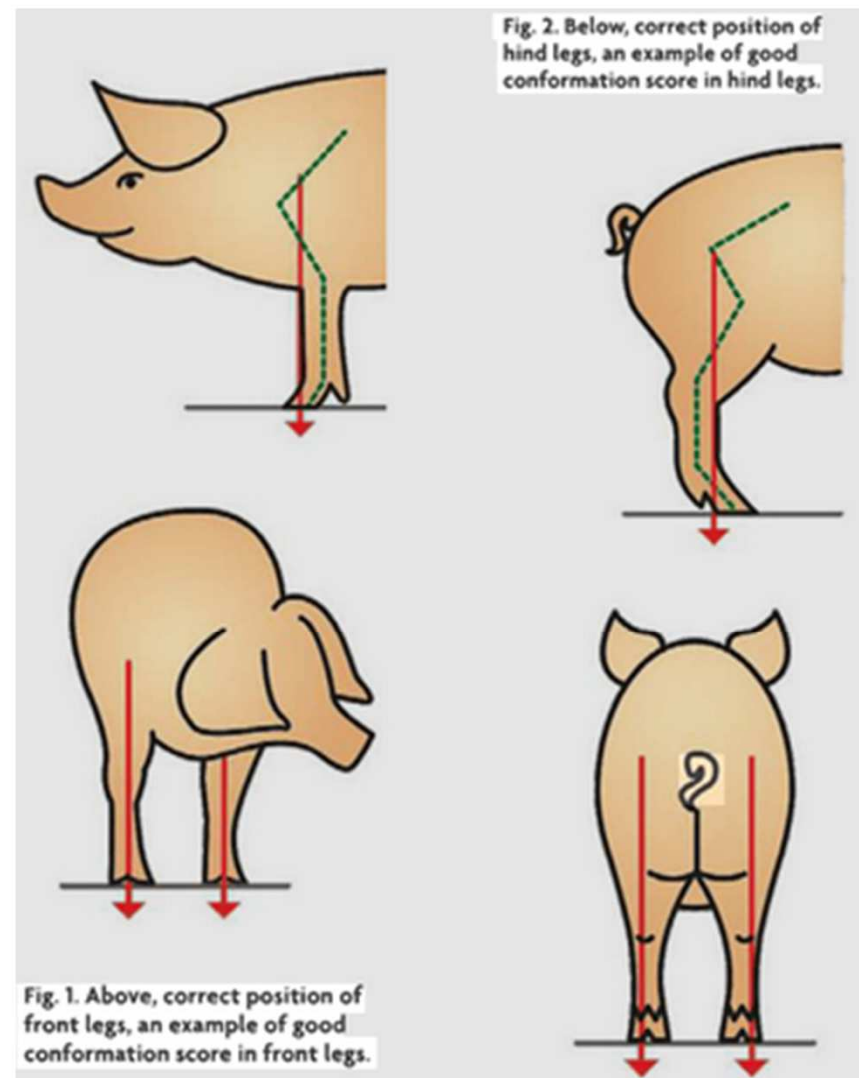
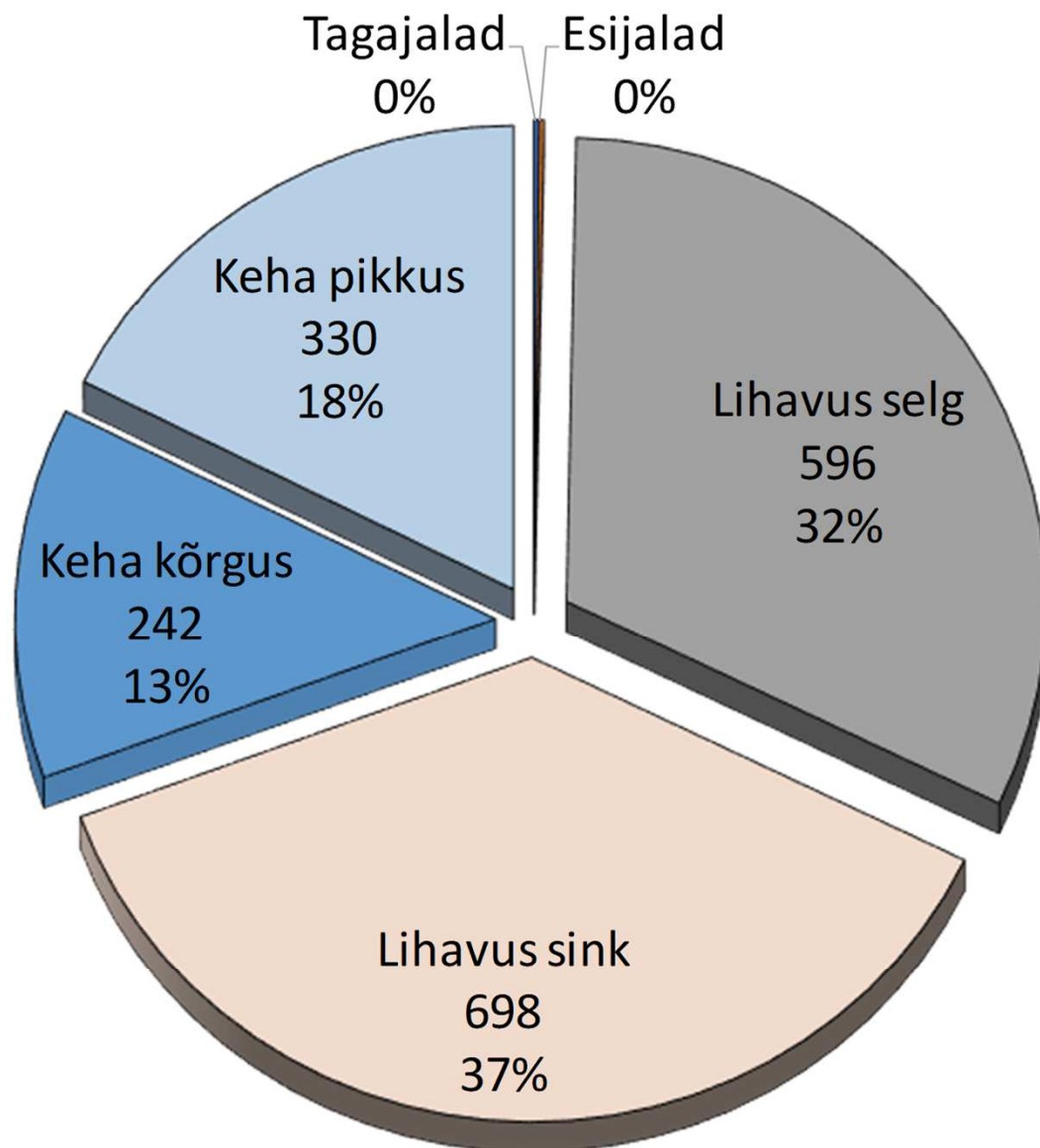

Foto: Danbred

Possu 4. Sigade valik testimiseks.

Testimise tööplaani tulekuks peavad valitavad
sead olema Possus

- 1. markeeritud**
- 2. liikunud kesiku või nuumiku
käiberühma**

**Mida teha kui vajalik pesakond on
tööplaanist puudu?**

- 1. Kontrollin kas on markeeritud**
- 2. a) Kontrollin toodangu seaded üle
b) Kannan sead õigesse käiberühma**

Mida teha kui põrsas pole markeeritud?

Ava põrsa ema nt emis 677 „Sea aknas“ sündmused, vali emise 677 testimisele minevate nuumikute sünnipesakonna poegimine, 10.09.25

51 10.09.2025 Poegimine (elus: 16, surnud: 4, muumiad:)

Pesakond

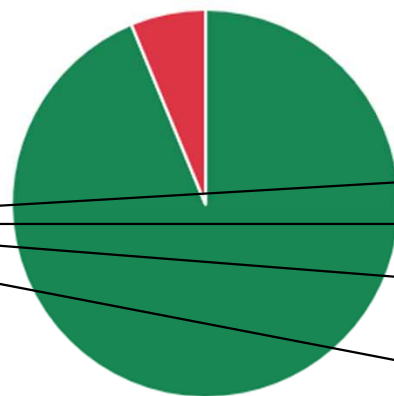
Vajuta "Pesakond" nupule, avaneb "Sea pesakonna ülevaade" keri akent kuni tuleb

"Põrsaste seisundi jaotus ja markeeringud".

Põrsaste nimekirja ees on kastikesed, kus markeeritud põrsastel on linnukesed ja kui vaja saab seal

lisada markeeringuid "linnutades" vajaliku arvu põrsaid ja salvestamiseks klõpsad hiirega "MARKEERI" nupul.

PÕRSASTE SEISUNDI JAOTUS JA MARKEERINGUD

Põrsaste nimekiri

#		ID	Staatuse	Markeeritud
1	☐	605441099	VÕÖRUTATUD	
2	☐	605441100	VÕÖRUTATUD	
3	☐	605441101	VÕÖRUTATUD	
4	☐	605441102	VÕÖRUTATUD	
5	☐	605441103	VÕÖRUTATUD	
6	☒	605441104	VÕÖRUTATUD	
7	☒	605441105	VÕÖRUTATUD	
8	☐	605441106	KADU	
9	☒	605441107	VÕÖRUTATUD	
10	☐	605441108	VÕÖRUTATUD	
11	☐	605441109	VÕÖRUTATUD	
12	☒	605441110	VÕÖRUTATUD	
13	☐	605441111	VÕÖRUTATUD	
14	☐	605441112	VÕÖRUTATUD	
15	☐	605441113	VÕÖRUTATUD	
16	☐	605441114	VÕÖRUTATUD	

Markeeri

Markeeritud kokku: 0

Kontrollin toodangu seaded üle

Automaatne käiberühmade määramine	Jah	▼
Kesiku käibe vanus		päeva
Nuumiku käibe vanus	45	päeva
Nuumiku VM vanus	220	päeva

Vali teine farm

Asukohad

Töötajad

Toodang

Ravimid

Logi välja

Kesiku/Nuumiku käibe vanus- **testimise tööplaani koostamisel** tulevad tööplaani markeeritud sead, kes on vähemalt 45 päeva kuni 220 päeva vanad (Nuumiku VM vanus)

Testiandmete sisestamiseks ei tohi **sisestamise hetkel** testitud sead olla vanemad kui 220 päeva (Nuumiku VM vanus), sest muidu on nad automaatselt karjast välja viidud.

Kannan sead ise õigesse käiberühma.

Nuumakarja liikumise
tööplaan

« November 2025 »

E T K N R L P

44 27 28 29 30 31 1 2

45 3 4 5 6 7 8 9

46 10 11 12 13 14 15 16

47 17 18 19 20 21 22 23

48 24 25 26 27 28 29 30

49 1 2 3 4 5 6 7

Tähtaeg 17.02.2026

Alates ... võõrutusnädalast 45

Kuni ... võõrutusnädalani 49

Käiberühm VÕÕRIK

Asukoht Kõik asukohad

Saada päring

Rea nr.	Võõr. ndl.	Pörsaste arv	Käiberühm	Asukoht
1	46	16	VOORIK	E-2
2	49	24	VOORIK	E-2
		40		

Täna: 17.02.2026

LISA VALITUD LOOMADELE NUUMSIGADE ANDMED

Kuupäev 01.02.2026

Ühe sea kaal

Liikumine 12 - Teise asukohta

Uus käiberühm / ostja KESIK

Sisesta mitu neist 40st liigub

Andmete toortabel

Kuupäev	Asukoht	Käiberühm	Pörsaste arv	Liigutada	Ühe sea kaal	Väljamineku liik	Uus käiberühm / ostja	Uus asukoht
01.02.2026	E-2	VOORIK	40	40		12 - Teise	KESIK	-- vali siit
Kokku liigutada:		40	Kokku kaal:		0.00			

Tühista valik

Salvesta

www.epj.ee

Või kannan pesakonna kaupa. Sündmused „Lihasead“ alt.

99 - Lihasead

Kuupäev

01.02.2026

Vali grupp

VÕÕRIK (13.11.2025 - 16tk)

Arv

Pesakond	Markeeritud	Markeerimata
6663 (1)	0	1
5958 (5)	0	5
15271 (10)	0	10
Pesakondades kokku	16	

Nulli väärtused

Mass (kokku)

480

kg

Väljamineku liik

12 - Teise asukohta

Uus käiberühm / ostja

KESIK

Uus asukoht

-- vali siit --

Salvesta

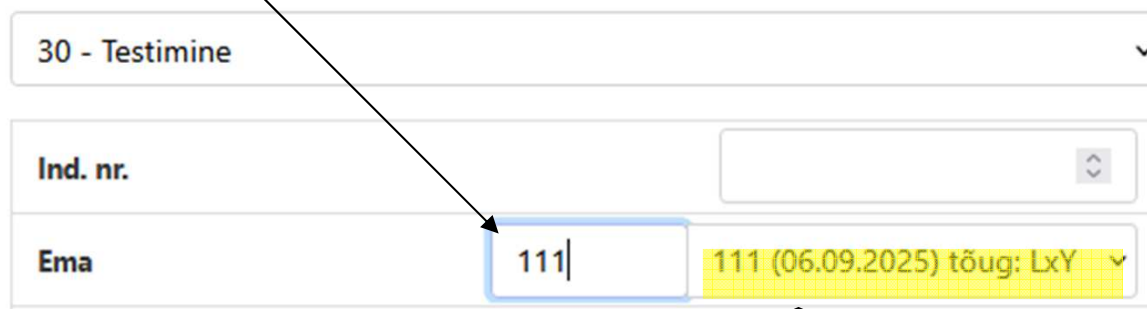
Loobu

Järgnevad sammud:

1. Moodustatakse testi tööplaan, prinditakse sobilikele sigadele testi tööplaan.
2. Testitakse sead. Kirjutatakse andmed üles.
3. Kantakse andmed Possusse sündmuste sisestamise aknas „Testimine“ kasutades.

Testiandmete sisestamisel pole ema

Kui „Ema“ otsing ei anna tulemust

30 - Testimine	
Ind. nr.	
Ema	111 111 (06.09.2025) tõug: LxY

Siia lahtrisse ei
tule infot!

siis pole järglane

kas markeeritud või kantud kesiku/nuumiku
käiberühma või on karjast juba välja kantud

Karjatesti andmed

Alates

19.01.2026

Kuni

19.01.2026

Sugu

Emis

Tõug

Ristand YxL

Staatus

Testitud loomad (kõik)

Saada päring

Ind. nr.	Tõug	Test vanus	Test mass	Ööp. JK	Pekk x1	Pekk x3	Lihas x2	Tai %	Isa	Ema	Nisad (v/p)	Nisad (kr./mf.)
2033	YxL	157	128	815.3	14	14	72	62.9	9163 B 9163	827	8/8	0/0
2042	YxL	157	120	764.3	10	11	65	64.6	9163 B 9163	827	9/9	0/0
2020	YxL	170	104	611.8	12	12	69	64.1	500 CO500	807	8/9	0/0

Otsi kõikide tulemuste seast:

Testimise kuup.	Sünni kuup.	Ej. seis	Ej. sgts	Ej. sõrg	Tj. seis	Tj. sgts	Tj. sõrg	Liha. SO	Liha. SI	K. kõrgus	K. pikkus	Ava sea aken
19.01.2026	15.08.2025	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	Ava sea aken
19.01.2026	15.08.2025	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	Ava sea aken
19.01.2026	02.08.2025	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	Ava sea aken

www.epj.ee

Testiandmete kustutamine Possus

14601-2020-25

YxL
02.08.2025

02.08.2025

testitud nooremis
19.01.2026 (30 päeva)

SAIMRE SKOÜ MÄGISE
14601

Kirjuta oma kommentaar siia...

Salvesta kommentaar

Muuda sea nimi

Loobu

Muuda

Kaart 2 printimise eelvaade

Põhiinfo

Sugupuu

Ülevaade

Sündmused

Kõik 1

Seemendused 0

Tiinuskontrollid 0

Poegimised 0

Põrsaste kaod 0

1

19.01.2026

Testimine

Väga ilus emik

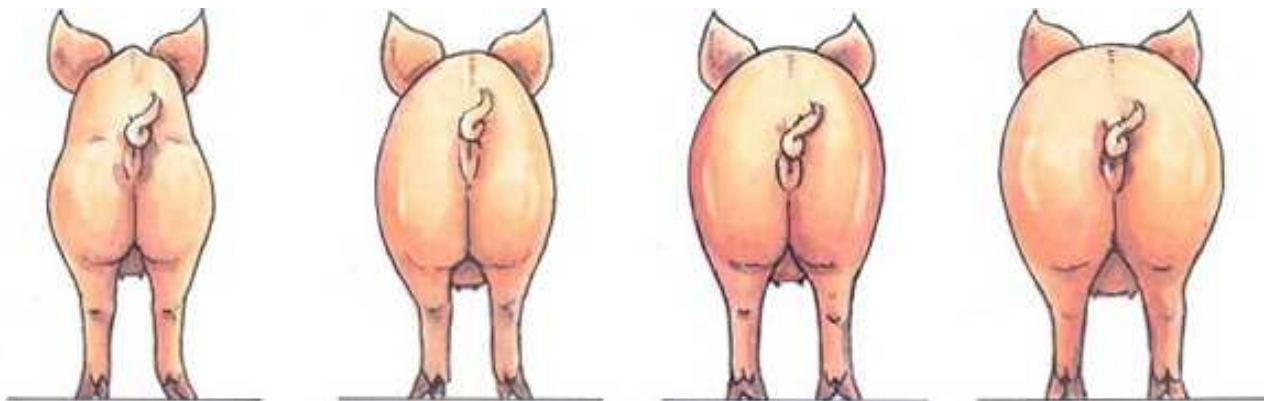
Kustuta

Kuupäev	19.01.2026			
Testija	INGE NUUT			
Testimisvanus	170 päeva			
Mass	104 kg			
Nisad	vasak	parem	kraat.	mf.
	8	9		
Pekk / Lihas		x1	x3	x2
		12	12	69

Testitud sigade karjavõtt

- a) Testimine. Karjatesti andmed (staatus Testitud loomad (karja võtmata). Lisa karjatulek
- b) Sündmused. Karjatulek
- c) Nuumikute liikumine. Minu kari UUS ASUKOHT

Täna kuulamast!

www.epj.ee

F. Tuglase 12
Tartu 50094, Eesti

Tel (+372) 738 7700

